

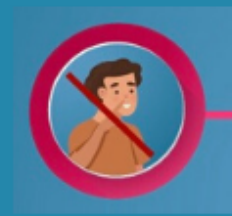
ብናይ ጥዕና ሓለዎ ምኒስተር ኢጣልያ ዝትዋህቡ ዓሰረተ ምኽርታት ን ሕማም ምክላኽሊ ቫይረስ covid 19 :

1. ኩሉ ጊዜ ኢድኩም ብማይን ብሳሙናን ተሓጸቡ ወይ ድማ ኣልኮል ብዘለዎ መጽረዩ ኢድ ኢድኩም ኣጽርይዎ::

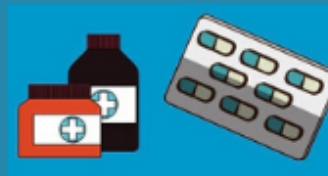
2. ኣብ ናይ መተንፈሲ ኣካል ብሕማም ዝሰቆዩ ወይ ብኢንፈክሽን ካብ ዝሰቆዩ ሰባት ጥብቕ ዝበለ ርክብ ኣቋርጹ

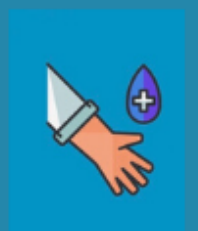
3. ዓይንኹም፣ ኣፍኩም ወይ ኣፍንጫኹም ብኢድኩም ኣይትሓዙ

4. ከህንጥሰኩም ወይ ከስዕለኩም እንከሎ ኣፍኩም ብሶፍት ሸፍንዎ:: ሶፍት እንተዘይሒዘኩም ድማ ናብ ቅልጽም ኢድኩም ጌርኩም ስዓሉ::

5. ብሓኪም ዝተኣዘዘልኩም እንተዘይኮኑ፣ ብጣዕልኹም ንቫይረስ መክላኽሊ ይኹን ካልእ ኣንቲባዮቲክ ኣይትውሰዱ

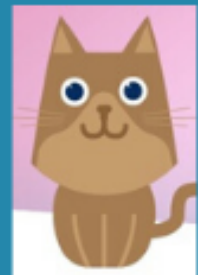
6. ትጥቀሙሉ ኣቐሑ ብኣልኮል ወይ ብክሎሪን ዘኣመሰሉ ዝተዳለዉ ከሚካላት ኣጽርዩ

7. ከምዝሓመምኩም እንተተጠራጠርኩም ወይ ዝሓመሙ ተልዕሉ እንተኹንኩም ጥራሕ ናይ ኣፍን ናይ ኣፍንጫን መሸፈኒ ማስከራ ተጠቐሙ

8. ኣብ ቻይና ዝተሰርሑ ኣቐሑ ወይ ካብ ቻይና ትቕበልዎ ኣቐሑ ሓደገኛ ኣይኮነን

9. ምስ ሰብ ሓቢሮም ዝነብሩ ናይ ገዛ እንስሳት ናይ ኮሮና ቫይረስ ኣየተሓላልፉን

10. ዝኾነ ጥርጣረ እንተሃልይኩም ናብ ክፍሊ ሓደጋ ኣይትኺዱ ኮታስ ምስ ናይ ቤተሰብኩም ሓኪም ብቴሌዲን ተዛተዩዎ እቲ ሓኪምኩም ዝህበኩም ሓበሬታ ተግባራዊ ግበሩ::

የእዳውካ ምሕጸብ

የእዳውካ ብርካ ምስ ዝረስኡ ብዋሓዚ ማይን ሳብናን ምሕጸብ:

የእዳውካ ዝረኣ ረስሓት ምስ ዘይህልዎ ብኣልኮል ዝሓዘ ንጥረ ነገር ጊረካ ምድራዝ ወይውን ብማይንሳምና ብተደጋጋሚን ቀጻሊን ምሕጸብ

ንነብስካን ካልኣትን ካብ ምሕማም ምክልኻል የእዳውካ ምሕጸብ

- ድሕሪ ምስዓልን ምሕንጣስን
- ዝሓመመ ምስ እትከናኽን
- ቅድሚን ድሕሪን ኣብ እዋን መግቢ ምድላወን
- ቅድሚ መግቢ ምምጋብካ
- ድሕሪ ዓይነምድሪ ምጥቃምካ
- የእዳውካ ብርካ ምስ ዝረስኡ

እንሰሳን ወይውን ቀልቀል ናይ እንሰሳ ምስትሕዝ

ኻልኣት ንክይሓሙ ምክልኻል

ምስ ትስዕልን ሕንጥሾው ምስትብልን ኣፍካን ኣፈንጫኻን ብመንዲልወይውን ብስፎቲ ምሽፋን

ብቐጥታ ናብ ዝቐረበ መእክቢ ጉሓፍ ምድርባይ ዝሓመመ ሰብ ምስ እትከናኽንን ድሕሪ ምስዓልን ምሕንጣስን የእዳውካ ብኣልኮል ዝሓዘ ንጥረ ነገር ጊረካ ምድራዝ ወይውን ብማይንሳምና ምሕጸብ

አይፋል (ኖኦ) ፣ አፍንጫ ብማይ ጨው ብቀጸሊ ብምጽራይ ካብዚ ሓድሽ ተላባዒ ሕማም ኮሮና ቫይረስ ክክላኽል ይኽል እዩ ዝብል ጭብጢ የሎን

አፍንጫይ ብማይ ጨው ብቀጸሊ ምስ ዘጽርዮ ካብዚ ሓድሽ ተላባዒ ሕማም ኮሮና ቫይረስ ክክላኽል ይኽእልዎ?

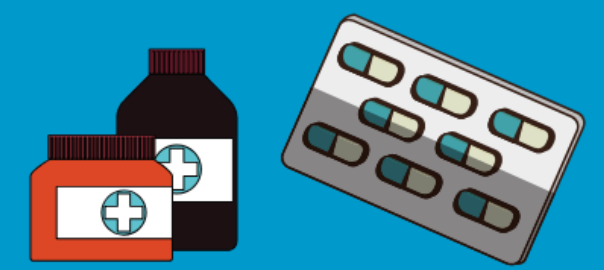
ውስንን ድሩትን ዝኾነ መርትዖ አፍንጫ ብማይ ጨው ብቀጸሊ ብምጽራይ ንልሙድ ሰዓል ቀልጢፉ ከሕዊ ይኽእል እዩ፣ ብዘኾነ ግን ብቀጸሊ አፍንጫ ብማይ ጨው ምጽራይ ካብ ናይ ምስተንፋስ ረኽሲ (ሕማም) አይከላኽልን እዩ።

አይፋል(ኖኦ)አንቲባዮቲክስ(ጸረ ባክተርያ) ንባክተርያ እንተዘይኮይኑ እንጻር ቫይረስ አይሰርሕን እዩ።

አንቲባዮቲክስ (ጸረ ባክተርያ) ካብዚ ሓድሽ ሕማም ኮሮና ክከላኽል ተኽእሎታት አሎዎ?

እዚ ሓድሽ ኮሮናቫይረስ (2019-ncov) ቫይረስ ፤ሰለዚ አንቲባዮቲክስ (ጸረ ባክተርያ) ከም መፈወሲን መከላኽሊን ክጥቀምሉ ትርጉም የብሉን፤ ብዘኾነ ብኮሮና 2019-ncov, እንተ አብ ሆስፒታል ደቂስካ ከሳብ እቲ ምስኡ ብምሕባር ናይ ባክተርያ ረኽሲ ምስዝህሉ አንቲባዮቲክስ(ጸረ ባክተርያ) ክትወሰድ ተኽእል ትኸውን።

እዚ ሓድሽ ኮሮናቫይረስ ንአረጋውያን ጥራይ ድዩ ዘጥቅዕ ወላስ መንእሰያት ውን ግዳያት ክኾኑ ይኽእሉ ድዮም?

ነኮቪድ(ncov—2019) ንዘኾነ ዕድመ ዘሎዎ ሰብ የጥቅዕ፣ አረጋውያን ካልእ ሕዳር ሕማም ዘሎዎም ሰባት ከም(አዝማ፣ ሽኮር፣ ድኻም ልቢ)ዘአመሰሉ፣ ብዘያድ በዚ ቫይረስ ይዳኸሙን ብጽኑዕ ይሓሙ ዓለማዊ ውድብ ጥዕና ዝኮነ ዕድመ ዘሎዎ ሰብ ነዚ ቫይረስ ንምክልካል ሰግምቲ ክወሰድ ንአብነት ከም ጽሬት የእዳውካን ጽፋይ ናይ ምስተንፋስ ስርዓት ንኽክተል ይላቦ ።

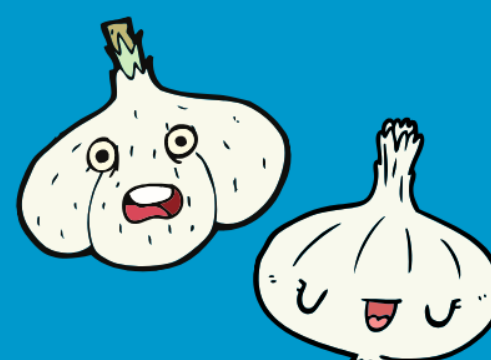
ማይ ብምስታይ ንዘረኽሰ ጎሮሮ ከዘሕሎን፣ እንጻር ኮሮናቫይረስ ነኮቪድ(2019-ncov) ክከላኽል ይኽእል ድዩ?

ማይ ምስታይ ንሓፈሻዊ ጥዕና አገዳሲ እዩ፣ ካብ መጥቓዕቲ ቫይረስ ግን አይከላኽልን እዩ፤ ሳዓልን፣ረስኒ ፤ናይ ምስተንፋስ ጸገም ምስዝህልወካ ብቅጥታ ሕክምናዊ ሓገዝ ብምሕተት ዝገሸካዮም ቦታት ንሓኪምካ ሓብር፣ እንተ ኽኢልካ ንላዕልዎይ መወከሲ ሕክምና ኣካል ንክሪኡካ ምንቲ ደውል ኢኻ።

ጻዕ ሽጉርቲ ጥዕናዊ ምግብ ኮይኑ ገለ ቁሩብ ጸረ ተህዋስ ክሕልዎ ይኽእል እዩ።ብዘኾነ ጻዕዳ ሽጉርቲ ብምብላዕ ነዚ ግዚያዊ ተላባዒ ኮሮናቫይረስ (2019-ncov) ይከላኽል እዩ ዝብል መርትዖ የለን።

ጻዕ ሽጉርቲ ምብላዕ ካብዚ ሓድሽ ኮሮናቫይረስ መጥቓዕቲ ንምክልኻል ይሕግዝ ድዩ?

ነብስ ጸር ደቂንስትዮ ብቫይረስን ናይ ምስተንፋስ ረክስን ብናይ ኮሮና ቫይረስ (COVID-19) ሕማም ካብቶም **ተንቕፍቲን ተጠቀዕ አካላት** እዮን።

ክታብት ክሳብ ዘይሀለወ ነብስጸር ደቂንስትዮ መገአታዊ ጥንቃቄ ክገብሩ ንኣብነት **ብቀጻሊን ጉብኣን ጽሬት የእዳወን**

ክሕልዎ፣ ርክብ ምስ ዝሓመሙ ስባት ወይውን ብሕማም ዝተጠርጠሩ ሳባት ካብ ምቕራብ ኬአገታ ይለቦ።

ካብተን ቀዳሞት 19 በዚ ቫይረስ ኮቪድ (covid19) ዝተልክፋን ምልክታት ዝነበረን ነፍስ ጸራትን ዝሓረሳ ኣዴታትን ፣ እዚ ቫይረስ ናብቲ ናይ ማህጸን ፈሳሲ ይኹን ናብቲ መስመር ደም ዘማሓላፈ መዳሕንቲ ዕሽል ከም ዘይተረኽበ ፈሊጥና ኣሎና ።

ብመሰረት ሓበሬታን ለበዋን ሚንስትሪ ሓለዋ ጥዕና፣ናብ ህጻን ንክይመሓላልፍ ሳዕበናት **ንምግዳል ክትግበሪ ዝገባእ መስርሓት ከም ጽሬት የእዳው ብጉቡእ ምጽራይን፣ ንህጻን ኣብ እትምገቡሉ እዋን ማስከራ ምውዳይ የግባእ፡**

ንኮቪድ(covid-19) ዘሰብብ ቫይረስ፣ ኣብ ጸባ ጡብ ኣደ ኣይተረኽበን።

እዚ ሓድሽ ኮሮና ቫይረስ ንህጻናትውን የጥቅም እዩ።

እቲ ጽብቕ ኣጋጣሚ ግን ህጻናት ካብዚ ሕማም ሳርስ ኮቭ 2 (SARS-COV-2) ከምጽእ ዝኽእል ኮቪድ (COVID-19) ናይ ምብዳህ ዓቕሞም ልዑል እዩ። ህጻናት ነዚ ኮቪድ (COVID-19) ናይ ምክልኻልን ምብዳህ ዓቕሞምን መስርሕ ኣካላቶም ብፍልይ ይምልሱሎም ስለዚ ደማ እዩ ብዙሕ ምልክታት ናይዚ ሕማም ዘየርእዩ።

ህጻናት ትሑት ምልክት ዘሎዎን ወይውን ዝረእ ምልክታት ሕማም ዘይበሉን፤ ቀጨውጬ ጥራይ ምስ ዝብል፣ንቡር ሳዓልን፣ ቁረብ ረስኒ ወላ ኣንተልዎ፣ ነዚ ሕማም ንኻሎኡት ከማሓለልፍ ይኽእል።

ሓደግዜ እቲ ቫይረስ ናብ ዓበይተን ህጻናትን ምስ ዘጥቅዕ ናብ ካልኦት ከመሓለልፍ ክለባዕን ይኽእል። እንተ እዚ ሓድሽ ኮሮናቫይረስ ኮይኑ ን 14 ማዓልቲ ክውሽቡ ኣሎዎም፣ እዚ እቲ ዘላዓለ ግዜ እቲ ቫይረስ ዝራባሓሉ እዋን ኮይኑ ካብ ለበዳ ናብ ምልክታት ሕማም ዘራእየሉ ግዜ ኮይኑ ዝላዓለ ጥንቓቕን ሰጉምቲን ክወስድ ኣሎዎ።

ስለዚ ደማ ንህጻናት ካብዚ ላብዳ ንምክልኻል ኣዝዩ ልዑል ጥንቓቕን ክውሰድሎም ይግባእ። ብቐጻሊ የእዳዎም ብማይን ሳምናን ክሓጽቡን ወይውን ብኣልኮል ዘሎዎ ንጥረ ነገር ጌሮም ከደርዘን ከጽፈኛን፣ በዚ ሕማም ዝሓመሙ ሰባት ካብ ምርኻብን ክርሕቁን ክግትኡን ኣሎዎም።

